

Мытныя жарты

Той, хто лічыць, што ў супрацоўнікаў мытні бракуе пачуцця гумару, ні халеры не разумее ні ў гумары, ні ў спецыфіцы працы людзей з выпэйшай універсітэцкай адукацыяй, якім кожны дзень даводзіцца капацца ў чужых рэчах, каб знайсці там што-небудзь карыснае для сябе. Такая работа негатыўна ўздзейнічае не толькі на настрой кантрабандыста, у машыне якога мытнік знайшоў на тры бутэлькі гарэлкі менш, чым той схаваў (а тых бутэлек усё адно няма), але і на стрэсавы стан самога ахоўніка эканамічных інтарэсаў дзяржавы. Бо, глядзячы на такія аб'ёмы тавару, якія ўвозяцца і вывозяцца праз яго працоўнае месца, з кожным днём мацнее перакананне, што ўсе людзі па абодва бакі мяжы нашмат багацейшыя, пасляхovejшыя і перспектыўнейшыя за яго.

Прыгнечаны настрой старшага інспектара Анатоля Куца ўзмацняўся яшчэ з-за двух фактараў. Па-першае, яго страўнік, ныркі, пячонка, сэрца і душа патрабавалі пасля ўдалага ўчарашняга вечара пахмелкі. А гэта катэгорычна не супадала з поглядамі кіраўніка змены. Наадварот. Той, убачыўшы ў вачах Куца агонь інтэлекту, які дапамагае знайсці спіртное нават у сейфе свайго шэфа, пільна сачыў за дзеяннямі падначаленага. Пасылаў таго

працаваць то на ўезд, то на выезд, абы не стаяў на адным месцы. Другі фактар быў больш праязны і менш варты ўвагі. Уначы, падняўшыся папіць вады, Анатоля убачыў, як каханая жонка лазіць па кішэнях яго мундзіра ў пошуках непрапітага. Прычым яна рабіла гэта з такім спрытам, што інспектар мытні шчыра пазайздросціў настолькі адпрацаванаму майстэрству. У іх на працы наўрад ці хто, нават за доўгія гады службы, спрактыкаваўся да такога прафесіяналізму.

Карацей, стан мытніка набліжаўся да крытычнага. Ён нават не правяраў машын. Задаваў банальнае пытанне: „Што везаце?” і, не правяраючы, ці праўду на гэты раз казалі падманшчыкі-кантрабандысты, ставіў пячатку ды прапускаў машыну за мяжу. Чакаў аднаго — калі скончыцца самая доўгая ў яго жыцці змена.

Так бы ўсё банальна і завяршылася б, каб не Васіль Бондар. Пра Васіля казалі — дохлага падмане. Дзе не возьме падманам — то нахабствам. А дзе забракуе праўды — аджартуецца. І калі ён пачуў нічога не азначаючае сумнае пытанне Куца: „Што везаце?”, адказаў з яхідна-жартаўлівай усмешкай:

— Ды нічога забароненага. Вязу толькі зброю ды наркатыкі.

Інспектар усміхнуўся. Прапусціў Васіля без праверкі. І нават пажадаў таму ў думках поспехаў. Ці часта пачуеш такі трапны жарт. Але, калі праз гадзіны чатыры, вяртаючыся назад, Бондар на тое ж самае пытанне Куца даў той жа самы адказ — мытнік пачырванеў як жаба, якая замест мухі праглынула ката. „Ніколі кантрабандыст, які хоць трохі сябе паважае, не адмочыць аднаго і таго ж жарту таму самую мытніку, — у распачы падумаў Куц, — і ніколі мытнік, у якога ёсць гонар за сваю прафесію, не даруе такога нахабства”.

— Ага! Кажаш зброю ды наркатыкі? Добра, што прызнаўся. Гэта змякчыць пакаранне, бо па гэтым артыкуле кара вымяраецца не гадамі, а дзесяткамі гадоў. Да-

вай, паказвай, дзе схаваў, — абапёрся аб машыну кантрабандыста інспектар.

— Ды вы што, жарту не зразумелі? — збляеў Бондар.

— Якія жарты, — павысіў голас Анатоль. — Мы не на зборышчы блазнаў. Мяжа не церпіць жартаў. Не хочаш аддаваць кантрабанду сам, то знойдзем без тваёй дапамогі. Гані машыну на яму.

Як Васіль не прасіў, нічога не дапамагло. Куц разабраў машыну на часткі. Павымаў сядушкі, параскручваў дзверкі, нават прымусіў разбартаваць запаску. Невядома што яшчэ прыдумаў бы зрабіць з той машынай, каб не закончылася змена.

— Ну што, — паглядзеў на гадзіннік мытнік. — Падмануў ты мяне. Ніякіх наркотыкаў ды зброі ў цябе няма. Збірай свой самакат і знікай з маіх вачэй.

— Я ж пажартаваў, — агрызнуўся пакрыўджаны Бондар.

— Я таксама, — задаволена ўсміхнуўся Куц. — Настрой у мяне сёння такі. На гумар цягне. Сумна было мне, вось і павесяліліся.

Ён павярнуўся, каб пайсці, і толькі тады заўважыў за сваімі плячамі начальніка змены. Валасы ў мытніка падняліся як шыпы марской міны.

— За перавышэнне паўнамоцтваў і здзек з грамадзяніна нашай краіны, ты звольнены з працы, — адрэзаў начальнік.

— Вы што, жартуеце, — паглядзеў Анатоль на шэфа, як галодны сабака на гаспадара, які корміць ката свежым мясам.

— Яшчэ не ведаю, — адказаў той. — Заўтра скажу больш дакладна ці гэта жарт. Пагляджу які ў мяне будзе настрой. Можа будзе цягнуць на гумар, а можа не.